

A Pécsi Ítéltábla a Boronkai Ügyvédi Iroda által képviselt **I.rendű felperes neve** I. rendű, **II.rendű felperes neve** II. rendű, az I. és II. rendű felperesek, mint törvényes képviselők által képviselt **kk. III.rendű felperes neve** III. rendű és **kk. IV.rendű felperes neve** IV. rendű felpereseknek - a dr. Hubay Gábor ügyvéd által képviselt **alperes neve** (címe) alperes ellen kártérítés megfizetése iránt indított perében a Pécsi Törvényszék 2012. február 1. napján kelt 20.P.21.298/2009/66. számú ítélete ellen az alperes által 67. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül eljárva - meghozta a következő

Ítéletet:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét - fellebbezett részében - helybenhagyja azzal a pontosítással, hogy a keresetet ezt meghaladó részében elutasítottnak tekinti.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felpereseknek 107.500 (százhetezer-öttszáz) forint + ÁFA másodfokú perköltséget, valamint fizessen meg az államnak - az illetékes állami adóhatóság felhívására - 344.000 (háromszáznegyvennégyezer) forint le nem rótt másodfokú eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította, hogy a felperesek 2007. július 2. napján közúti balesetet szenvedtek az ...-es út Sz és L közötti szakaszán. A szemközti sávban haladó R típusú személygépkocsi vezetője a megengedett 90 km/óra sebesség helyett 100-105 km/óra sebességgel közlekedett. Az előtte haladó kisteherautó előzését úgy kezdte meg, hogy az előzéshez szükséges távolság nem volt belátható, ezért későn észlelte a felperesi személygépkocsit és a két gépjármű frontálisan ütközött. A balesetben sérült a gépjárművet vezető I. rendű felperes, házastársa a II. rendű felperes, valamint gyermekeik, III. és IV. rendű felperesek, továbbá a baleseti sérülések következtében elhalálozott I. és II. rendű felperes gyermeke, az akkor 5 és fél éves D.K.

A P Bíróság 10.B.68/2008/34. számú jogerős ítéletében kimondta a balesetet okozó gépjárművezető bűnösségét, megállapította ugyanakkor, hogy amennyiben I. rendű felperes nem lépi túl a számára engedélyezett maximális sebességet, az ütközés pontjáig gépjárműve megállítható lett volna. Ezzel összefüggésben feltehetően kisebb lett volna a személygépkocsiban tartózkodó személyek sérülésének mértéke, azonban D.K. halált okozó sérülése az ütközés jellegéből adódóan ekkor sem maradt volna el.

Az I. rendű felperesnek egy foga tört el, a biztonsági övtől mellkasi és hasfali zúzódásokat szenvedett. Gyermeke halálát nehezen dolgozta fel, az ebből eredő pszichés megterhelése átlagosnak mondható. A balesetet követően szorongás, depresszió jellemezte, ez azonban a klinikai szintet nem érte el. A balesetből eredő pszichés sérülései maradványállapot nélkül gyógyultak, ebben negyedik gyermekük megszületése is segített. Az alperes 700.000 forintot fizetett ki az I. rendű felperes nem vagyoni kárainak megtérítésére.

A II. rendű felperes mellkasi, háttáji, bokatáji zúzódásokat szenvedett el, illetve a lábszárának sebzését. Gyermeke elvesztését követően pszichés állapota miatt egy hónapig szinte semmiféle munkát sem tudott ellátni, további egy hónapon keresztül még a gyermekei ellátásában, illetve a háztartás vitelében is alig tudott közreműködni, súlyosan depressziós volt és pszichiátriai segítségre szorult. A negyedik gyermek megszületése, ahogy az egész család számára, II. rendű felperesnek is örömet és vigasztalást hozott. Pszichés sérülései maradványállapot nélkül gyógyultak. A baleset előtt maga is vezetett, ezt most már nem meri vállalni, utasként is szorong a gépjárműben. Az alperes a II. rendű felperes nem vagyoni kárainak megtérítésére 700.000 forintot utalt át.

A III. rendű felperes a baleset időpontjában nyolc éves volt. Állkapocscsontjának többszörös törését szenvedte el, álla, füle repedezetten sebződött, három maradandó fogát kellett eltávolítani. A felső frontrégióban elveszített maradandó fogak, illetve fogmedernyúlvány törése és elvesztése miatt folyamatos további kezelésekre és műtéti beavatkozásokra szorul, várhatóan egész életén keresztül. Sérülése az ún. esztétikai zónában található, a fogak pótlása feltétlenül indokolt. A jelentős csontvesztés miatt azonban valószínűleg a csípőlapátjából kivett csontok beültetésére lesz szükség ahhoz, hogy a maradandó fogak helye szintén műtéti úttal pótlásra kerülhessen.

A III. rendű felperes számára a testvére elvesztésével, illetve a baleset átélésével járó trauma enyhefokú alkalmazkodási zavart okozott, maradandó károsodást azonban nem szenvedett el.

A IV. rendű felperes jobboldali combnyaktörést, a baloldali arccsontjának mindkét felső állcsont elmozdulásával járó, valamint orrcsontjának, orrsövényének darabos törését szenvedte el. A combcsonttörést fémekkel, velőűr sínezéssel rögzítették. 2007. augusztus 14. napján újabb műtét vált szükségessé, melyben a bevezetett rögzítő szögeket az állandó panaszok miatt bal combjában megrövidítették. A tűződrótokat 2008. február 2. napján távolították el. A balesetkor még három évét sem betöltött kislány három hónapon keresztül egyáltalán nem volt képes mozgasra, teljes ellátásra, gondozásra szorult, komoly fájdalmai voltak, szobatisztaságában visszaesett. Jelenleg is érez fájdalmat, műtéti hegek látszanak a térdén, lábán, orrát nem sikerült teljes mértékig helyreállítani, orrnyílásai

aszimmetrikusak, benyomódás van rajta, az arccsonttörés következményeképpen szeme körül gyakran elsötétedik a bőr és érzékeny. Arcváltozása, orrának deformálódása feltétlenül további plasztikai beavatkozást tesz szükségessé.

Testvérének elvesztése miatt enyhefokú alkalmazkodási zavar jellemezte, mely maradandó károsodással nem járt, azonban maga a baleseti szituáció és az azt követő súlyos fizikai fájdalmak, mozgáskorlátozottsága miatt visszacsúszott egy, már meghaladott fejlődési fokozatba - de ez a probléma mára rendeződött.

A felperesek módosított keresetükben kérték, hogy a bíróság kötelezze kártérítés címén az alperest, hogy egyetemlegesen fizessen meg az I. és II. rendű felpereseknek 535.279 forintot temetési költségre, az I. rendű felperesnek 6.261.482 forint, a II. rendű felperesnek 5.437.626 forint, a III. rendű felperesnek 7.191.720 forint, a IV. rendű felperesnek 8.124.120 forint vagyoni és nem vagyoni kártérítést. Az alperes jogalapjában nem vitatta a keresetet. Az I. rendű felperes tekintetében kérte figyelembe venni a baleset bekövetkeztében való közrehatását, amelynek mértékét 40%-ban határozta meg.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperesek keresetét túlnyomó részben alaposnak találta. Az alperes által az I. és II. rendű felperes részére megfizetett egyenként 700.000 forint nem vagyoni kártérítésen túlmenően az I. rendű felperes részére 3.600.000 forint, a II. rendű felperes részére pedig 4.300.000 forint nem vagyoni kártérítés megfizetésére kötelezte az alperest. A III. rendű felperes részére 4.000.000 forint, míg a IV. rendű felperesnek 5.000.000 forint összegű nem vagyoni kártérítést ítélt meg. A nem vagyoni kártérítés összege után valamennyi felperes tekintetében 2007. július 2. napjától a kifizetés napjáig terjedő időre a Ptk.301.§ (1) bekezdése alapján járó késedelmi kamat megfizetésére is kötelezte az alperest.

Az ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben az elsőfokú bíróság ítéletének részbeni megváltoztatását és a nem vagyoni kártérítés tekintetében az alperest terhelő tőkemarasztalás összegének leszállítását kérte: az I. rendű felperes vonatkozásában 2.300.000 forintra, a II. rendű felperest illetően 3.300.000 forintra, a III. rendű felperes tekintetében 3.000.000 forintra, míg a IV. rendű felperes vonatkozásában 4.000.000 forintra. Kérte a másodfokú bíróság mellőzze az alperes kamatfizetésre kötelezését.

Arra hivatkozott, hogy a törvényszék a nem vagyoni kártérítés összegének megállapítása során nem volt figyelemmel a kialakult bírói gyakorlatra és a biztosító társaságok gyakorlatához képest is eltúlzott összegű nem vagyoni kártérítést állapított meg.

A vagyoni kártérítés vonatkozásában az ítélet rendelkezéseit nem támadta.

A felperesek fellebbezési ellenkérelmükben az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérték.

A fellebbezés alaptalan.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, ítéletének jogi indokai is helyesek, azonban a másodfokú bíróság pontosítja az I. rendű felperes tekintetében annyiban, hogy kármegosztásnak csak a vagyoni károk tekintetében van helye, a nem vagyoni károk vonatkozásában ez kizárt, azonban e körben is figyelembe kell venni a károsult közrehatását. Az I. rendű felperes baleseti sérülései folytán elszenvedett hátrányokat tehát - az I. rendű felperes közrehatására is figyelemmel - 300.000 forint nem vagyoni kártérítés megfizetésével köteles kompenzálni az alperes.

A másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet 7. oldal 5. bekezdését akként javítja ki, hogy az alperes a Ptk.344.§ (3) bekezdése alapján az egyetemleges felelősség mellőzését kérte - erre azonban az elsőfokú bíróság nem látott lehetőséget.

A másodfokú bíróság kiegészíti az elsőfokú ítélet jogi indokolását a Ptk.355.§ (4) bekezdésének felhívásával, amely szerint kártérítés címén a károkozó körülmény folytán a károsult vagyonában beállott értékcsökkenést és az elmaradt vagyoni előnyt, továbbá azt a kárpótlást vagy költséget kell megtéríteni, amely a károsultat ért vagyoni és nem vagyoni hátrány csökkentéséhez vagy kiküszöböléséhez szükséges.

Az elsőfokú bíróság a jogszabályok helyes alkalmazásával hozta meg határozatát, az ítélet indokolásában számot adott arról is, hogy mely felperesi igényeket milyen okok miatt talált alaptalannak, azonban a határozat rendelkező része elutasító rendelkezést nem tartalmaz. A másodfokú bíróság pótolta ezt a hiányt és a keresetet részben elutasító döntéssel pontosított elsőfokú határozatot fellebbezett részében helybenhagyta a Pp.253.§ (2) bekezdése alapján.

A fellebbezésben foglaltakra figyelemmel az alábbiakra utal a másodfokú bíróság:

A törvényszék helyesen értékelte az I. és II. rendű felperes esetében a baleset idején ötéves kisfiúk elvesztésével összefüggésben keletkezett hátrányokat és a másodfokú bíróság a nem vagyoni kártérítés összegszerűségével is egyetértett.

Az alperes a szülőknek egyenként 700.000 forint nem vagyoni kártérítést fizetett meg. Tehát a nem vagyoni hátrányok ellensúlyozására rendkívül alacsony összegű kárpótlást szánt. A kártérítési per bíróságának azonban nem a biztosító társaságok kárrendezési gyakorlatára kell figyelemmel lenni, hanem az adott ügyben feltárt, a károsult által elszenvedett sérelemmel arányban álló nem vagyoni kártérítést kell mérlegeléssel megállapítania.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú bíróság által megállapított összegszerűség az e körben kialakult bírói gyakorlattól sem tér el. A nem vagyoni kártérítés összegének leszállítását az alperes alaptalanul kérte.

A III. és IV. rendű felperesek tekintetében megállapított nem vagyoni kártérítés összegszerűségében kifejeződik egyrészt a testvér elvesztésével együtt járó sokkhatás és a családi élet harmóniájának megbomlása, másrészt (túlnyomó részben) a baleseti sérülések okozta testi-lelki hátrányok elszenvedése. Az elsőfokú bíróság az aggálytalan szakértői vélemény alapján helyesen ismertette a III-IV. rendű felperesek által elszenvedett sérüléseket és a nem vagyoni kárpótlással ellensúlyozandó hátrányokat. A törvényszék által megállapított nem vagyoni

kártérítés az elszenvedett sérelmek ellensúlyozására szükséges, ezért a nem vagyoni kártérítés összegének leszállítására irányuló fellebbezési támadás alaptalan volt.

Az alperes fellebbezésében alaptalanul kérte a nem vagyoni kártérítés címén megítélt összeg utáni késedelmi kamatfizetési kötelezettsége mellőzését is. A károkozó a Ptk.360.§ (1)-(2) bekezdésében írtak megfelelő alkalmazásával a nem vagyoni kárpótlás után is kamatfizetésre köteles. A kamatfizetés kezdő időpontja az a nap, amelyen a kár bekövetkezte, jelen esetben az életminőség csökkenése megállapítható. Az elsőfokú bíróság által meghatározott összegű nem vagyoni kárpótlás a kár bekövetkezte, azaz a balesetkori ár- és értékviszonyok mellett is arányban áll a felperesek nem vagyoni kárával. Az elsőfokú bíróság által helyesen számba vett és értékelt nem vagyoni hátrányok ellensúlyozására az eset összes körülményét figyelembe véve az elsőfokú ítéletben megállapított nem vagyoni kártérítés a 2007. július 2-i (károkozaskori) ár- és értékviszonyok mellett sem eltúlzott.

A másodfokú bíróság az alperes fellebbezésével összefüggésben pontosította az elsőfokú ítélet 7. oldal 5. bekezdésében írtakat. A törvényszék indokát adta, hogy az egyetemleges felelősség megállapításának mellőzésére miért nem látott alapot. A Ptk.344.§ (3) bekezdése egyébként az egyetemleges felelősség megállapítását a bíróság belátására bízta, hiszen a jogszabály úgy rendelkezik e körben, hogy a bíróság mellőzheti az egyetemleges felelősség megállapítását. Jelen perben azonban az elsőfokú bíróság erre nem látott lehetőséget, az e körben adott indokokkal a másodfokú bíróság egyetértett.

A fellebbezés sikertelen volt, ezért az alperes a Pp.78.§ (1) bekezdése alapján köteles megfizetni a felperesek másodfokú eljárásban felmerült perköltségét, amelynek összegét a másodfokú bíróság a 4.300.000 forint fellebbezési értékre figyelemmel a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdése és 4/A. §-a alapján állapította meg. Az alperes köteles viselni a feljegyzett fellebbezési illetéket az Itv.74.§ (3) bekezdése alapján alkalmazandó 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13.§ (2) bekezdése szerint.

Pécs, 2012. október 29.

Dr. Döme Attila s.k. a tanács elnöke, Dr. Velényiné dr. Kócse Judit s.k. előadó bíró,
Dr. Berki Csilla s.k. bíró